

KPRM

III (do 23.11)

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Działając na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 roku, poz. 1195) oraz w związku z treścią pisma Kancelarii Sejmu – Biuro Komunikacji Społecznej z dnia 19 stycznia 2016 roku zwracam się o wystąpienie przez Radę Ministrów z inicjatywą ustawodawczą mającą na celu ustawowe uregulowanie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent i uchylene rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent, a w szczególności zapisów jego § 10 pkt. 2. Wskazany akt prawny i jego § 10 łamią zasadę demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji RP), zasadę dobrej legislacji wyrażoną w art. 92 Konstytucji oraz zasadę równości wobec prawa i zakaz dyskryminacji jednostki wyrażone odpowiednio w art. 32 ust. 1 i 32 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie w jakim przewiduje ustalenie podstawy wymiaru emerytury i renty pracownikowi zatrudnionemu za granicą przed 1 stycznia 1991 roku jedynie w oparciu o kwoty wynagrodzenia pracownika zatrudnionego w tym czasie w kraju w takim samym podobnym charakterze, a uniemożliwia ustalenie podstawy wymiaru emerytury i renty pracownika zatrudnionego za granicą przed 1 stycznia 1991 roku w oparciu o jego rzeczywiste zarobki uzyskiwane za granicą.

Takie uregulowanie stanowi przejaw nierówności i dyskryminacji osób zatrudnionych za granicą w porównaniu z osobami zatrudnionymi jedynie w kraju przez cały okres swojej aktywności zawodowej. Powoduje to przyjęcie dla osób zatrudnionych w okresie przed 1 stycznia 1991 roku za granicą niższej podstawy wymiaru, niż przyjęta na podstawie ich rzeczywistych zarobków.

Ponadto naruszona została zasada prawidłowej legislacji określona w art. 92 Konstytucji ponieważ upoważnienie ustawowe zawarte w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998

roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w oparciu o który zachowało moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent nie spełnia wymogów szczególności określonych w art. 92 Konstytucji i ma charakter blankietowy.

Przepis § 10 we wskazanym wyżej zakresie narusza zasadę demokratycznego państwa prawnego określoną w art. 2 Konstytucji, nakaz równego traktowania wyrażony w art. 32 ust. 1 i zakaz dyskryminacji wyrażony w art. 32 ust. 2 Konstytucji. Warto wskazać, że już wcześniej Trybunał Konstytucyjny zakwestionował zgodność § 10 przedmiotowego rozporządzenia z art. 32 ust. 1 Konstytucji w zakresie, w jakim uzależniał on ustalenie podstawy wymiaru emerytury lub renty od tego czy pracownik był zatrudniony w Polsce przez wyjazdem za granicę.

Kwestionowany przepis nie dopuszcza bowiem ustalenia wymiaru emerytur i rent w oparciu o rzeczywiste zarobki a jedynie w oparciu o wynagrodzenia zastępcze, różnicuje w ten sposób sytuację osób pracujących w kraju i za granicą.

Taka regulacja narusza zasady konstytucyjne. Skoro przepis przedmiotowego rozporządzenia dopuszcza możliwość ustalenia podstawy wymiaru emerytury w oparciu o wynagrodzenie zastępcze innego pracownika, to tym samym dopuszcza ustalenie podstawy wymiaru w oderwaniu od udziału ubezpieczonego w tworzeniu funduszu ubezpieczeń społecznych. Różnicowanie sytuacji pracowników pracujących za granicą przed 1 stycznia 1991 i pracowników pracujących cały czas w kraju jest nieproporcjonalne, bowiem narusza równowagę pomiędzy interesem pracownika i ochroną jego praw nabytych wynikających z umów międzynarodowych zawieranych przez Polskę a zasadą uczestnictwa w tworzeniu systemu ubezpieczeń społecznych.

Wreszcie wskazać trzeba, że przedmiotowe rozporządzenie wydane zostało w oparciu o przepisy uchylonej ustawy z dnia 14 grudnia 1982 roku o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i członków ich rodzin. Zostało utrzymane w mocy na podstawie art. 194 ustawy o Funduszu Ubezpieczeń Społecznych do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych. Nigdy nie wydano nowych przepisów wykonawczych

W tym czasie materia objęta rozporządzeniem była wielokrotnie nowelizowana, jednakże nie wydano nowego aktu wykonawczego. Istnieje co prawda delegacja ustawowa zawarta w art. 22 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jednakże nie spełnia ona wymogów zawartych w art. 92 Konstytucji a więc nie wymogu szczególności: wskazania przedmiotu uregulowania i wytycznych co do jego treści. Jest to upoważnienie blankietowe.

Rozporządzenie wykonawcze zostało wydane na podstawie uchylonej ustawy a istniejąca w chwili obecnej delegacja ustawowa stanowiąca podstawę dla regulowania tych kwestii w drodze rozporządzenia nie dość, że nie została wykorzystana to nie spełnia wymogów szczególności delegacji ustawowej określonych w art. 92 Konstytucji.

Wreszcie wątpliwe jest regulowanie tak istotnych kwestii w drodze wydawania rozporządzeń wykonawczych w sytuacji gdy Konstytucja wskazuje na konieczność uregulowania zakresu i form zabezpieczenia społecznego w ustawie (art. 67 ust. 1 Konstytucji) zasadnie należy oczekiwać zatem uregulowania materii objętych rozporządzeniem aktem rangi ustawowej

Z tych względów wnoszę jak na wstępie